

Decreet gemeentewegen – de krachtlijnen

Op 12 augustus 2019 werd het decreet van 3 mei 2019 houdende de gemeentewegen gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad. Het decreet trad in werking op 1 september 2019. De krachtlijnen van het nieuwe decreet zijn de volgende:

Integratie en uniformiteit voor alle gemeentewegen

Het nieuwe decreet gaat uit van een geïntegreerde benadering en één uniforme regelgeving voor alle gemeentewegen, hetgeen de procedures en handhaving moet vereenvoudigen. Tegelijkertijd wordt er maximaal gefocust op de zgn. ‘trage wegen’ (zijnde de wegen voor niet-gemotoriseerd vervoer; die wegen werden vaak ingenomen voor privédoeleinden en vervielen wanneer ze lange tijd niet gebruikt werden als buurt- of voetweg). Het onderscheid tussen ‘buurtwegen’ en ‘gewone’ gemeentewegen wordt definitief opgeheven.

Alle gemeentewegen, ook de voormalige buurtwegen, vallen nu onder het toepassingsgebied van het nieuwe decreet. Concreet betekent dit dat de wet van 10 april 1841 op de buurtwegen wordt opgeheven en dat het Rooilijnendecreet van 2009 voortaan niet langer van toepassing is op gemeentelijke wegen.

Eén bevoegde overheid: de gemeente

De gemeenteraad wordt exclusief bevoegd om te beslissen over de aanleg, wijziging, verplaatsing of de opheffing van gemeentewegen. Gemeenten kunnen een beleidskader opstellen voor de uitbouw van het lokale wegennet en concrete actieplannen voor de uitvoering ervan. Dit beleidskader omvat een visie en operationele beleidskeuzes voor de gewenste ruimtelijke structuur van het gemeentelijk wegennet en een afwegingskader voor wijzigingen aan het lokale wegennet in het bijzonder.

Geen verjaring meer

Op grond van het nieuwe decreet kunnen gemeentewegen enkel opgeheven worden door een beslissing van de gemeenteraad en niet langer door niet-gebruik. Buurt- en voetwegen zullen dus niet langer verjaren wanneer ze 30 jaar niet gebruikt worden.

Wijziging mogelijk door omgevingsvergunning of ruimtelijke planningsinitiatief

De ligging en breedte van gemeentewegen wordt vastgelegd in een gemeentelijk rooilijnplan. Een wijziging van het gemeentelijk wegennet is mogelijk door een besluit tot opheffing van de rooilijn. Voortaan zal een wijziging van het gemeentelijk wegennet ook kunnen worden geïntegreerd in de

procedure voor de aanvraag van een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen of voor het verkavelen van gronden of in een ruimtelijk planningsinitiatief. Zo wordt het mogelijk om in een RUP rooilijnen goed te keuren en wegen te verplaatsen (of op te heffen) zonder dat daarvoor een aparte procedure moet worden doorlopen, zoals het nu het geval is.

De provincie en het Departement Mobiliteit en Openbare Werken verlenen advies over de rooilijnplannen.

Er wordt een openbaar onderzoek georganiseerd. De eigenaars van onroerende goederen die gevat zijn door het plan of de omwonenden van het betrokken wegdeel en bepaalde instanties moeten worden geïnformeerd.

Handhaving door gemeente

Gemeenten kunnen een reglement opmaken over de toegang, het gebruik en het beheer van de gemeentewegen. Zij kunnen aan overtreders herstelmaatregelen opleggen, al dan niet gekoppeld aan een bestuurlijke dwangsom. Het decreet Lokaal Bestuur van 22 december 2017 is van toepassing. Gemeenten kunnen ook gemeentelijke administratieve sancties opleggen (GAS).

Gemeentewegenregister

Gemeenten moeten een gemeentewegenregister bijhouden dat alle bestaande en toekomstige administratieve en gerechtelijke beslissingen over de aanleg, wijziging, verplaatsing of opheffing van gemeentewegen, en de administratieve en gerechtelijke beslissingen over de huidige en toekomstige rooilijnen en rooilijnplannen bevat.

Beroep

Tegen de beslissing van de gemeenteraad omtrent de aanleg, opheffing, wijziging of verplaatsing van gemeentewegen kan een georganiseerd administratief beroep worden ingediend bij de Vlaamse Regering binnen een termijn van 30 dagen na de betekening of aanplakking van de beslissing van de gemeenteraad. Het beroep schorst de uitvoering van de bestreden beslissing tot de dag na de datum van de beslissing in beroep. De Vlaamse Regering beschikt over een termijn van 90 dagen om een beslissing te nemen.

Vergoeding voor waardevermeerdering of -vermindering

De aanleg, wijziging, verplaatsing of opheffing van een gemeenteweg kan aanleiding geven tot een waardevermindering of waardevermeerdering van de gronden waarop de gemeenteweg gelegen is. De gemeente is aan de eigenaar van de betrokken grond een vergoeding verschuldigd voor de waardevermindering. De vergoeding voor waardevermeerdering is verschuldigd door de eigenaar van de betrokken grond en komt ten goede aan de gemeente. De waardevermindering en -vermeerdering wordt vastgesteld door een landemeter-expert, aangesteld door de gemeente.

Indien u vragen heeft over het Decreet Gemeentewegen kan u steeds terecht bij Kristof Hectors,

Céline Bimbenet en Jasper Van Steenberghe (auteurs).

Mechelsesteenweg 127A, b1 - 2018 Antwerpen

t. +32 3 260 98 60 | +32 2 790 44 44

Regentschapsstraat 58 bus 8 - 1000 Brussel

info@schoups.be

www.schoups.com